

Commissie Beleid, Projecten en Laboratorium

Concept verslag commissievergadering
Beleid, Projecten en Laboratorium van 1 november 2023

Aanwezig: de dames Beuling, Eshuis (portefeuillehouder Noord), Hoving, Leenders, Lodeizen, Plas en Woortman (portefeuillehouder Zuid) en de heer De Vos (voorzitter)

de heer Kooistra, hoofd afdeling Beleid, Projecten en Laboratorium (secretaris)
en mevrouw Stegeman, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig: -

1. Opening

De heer De Vos opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag commissie BPL 14 juni 2023

Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

Aanvulling agendapunt 11, Rondvraag:

De heer De Vos vraagt naar aanleiding van de heroverweging beschikbaarstelling maaipaden/GLB of het waterschap extern laat toetsen wat dit betekent voor staatssteun en de cross compliance en of het besluit hierover met het algemeen bestuur wordt gedeeld.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat de overkoepelende organisatie de Unie van Waterschappen hiermee bezig is. De toets door extern wordt, zeker gezien de mogelijke financiële gevolgen voor agrariërs, in het communicatieplan meegenomen. Het algemeen bestuur wordt, zodra er meer bekend is, geïnformeerd zoals te doen gebruikelijk.

N.a.v.:

Pagina 2, Agendapunt 5, laatste opmerking voor bevinding: De betreffende portefeuillehouder is te benaderen voor het geven van uitleg omtrent de commissies binnen zijn/haar portefeuille.

Pagina 4, Agendapunt 6, laatste opmerking: Het rapport over de inventarisatie van het effect van maaibeeld op vogels voor ons beheer ten behoeve van het bijstellen voor het ecologisch onderhoud is er nog niet.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 15 november 2023

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Najaarsrapportage 2023

Mevrouw Beuling vraagt of het voordeel van de KRW onderzoekskosten wordt gecreëerd door werk met werk te combineren of door een verschuiving van de kosten.

De heer Kooistra antwoordt dat in het beheerprogramma de kosten zijn verdeeld over jaren. Soms vallen deze lager uit en soms hoger. We zitten nu in een aanloopfase. Na de voorbereiding komen de kosten pas in beeld. Daar waar kan wordt geprobeerd werk met werk te combineren.

Mevrouw Plas noemt het besluit dat in het vorige algemeen bestuur is vastgesteld inzake exceptionele prijsstijgingen en vraagt wat er gebeurt met het geld dat daarvoor gereserveerd is maar niet gebruikt.

Mevrouw Eshuis antwoordt dat deze terugvloeien in de algemene middelen.

Mevrouw Leenders geeft aan dat door het meetellen van lachgas en methaan de CO2 reductie 36% wordt i.p.v. 69% en vraagt wat wordt er gedaan met deze constatering.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat als het waterschap onder de 55% CO2 reductie, komt er een onderzoek bij de zuiveringen plaatsvindt om eventuele extra maatregelen te kunnen treffen. Er vindt een landelijk onderzoek plaats welke zuiveringen in deze representatief zijn. We staan net aan het begin van de proces. Mogelijk zijn twee van onze zuiveringen representatief en kunnen die meedraaien in het landelijk onderzoek.

De heer Kooistra vult aan dat er "spanning" zit tussen de berekeningsmethodiek en de daadwerkelijke emissies. De lopende onderzoeken worden afgewacht om desinvesteringen te voorkomen. Als het inzicht compleet is kunnen bij de grootste emissiebronnen de juiste maatregelen getroffen worden. Dit zal dan ook met het algemeen bestuur gedeeld worden.

Mevrouw Leenders vraagt naar aanleiding van de tekst in bijlage 2, punt 10 inzake bijdrage onttrekking en lozing of dat wat er staat duidelijker uitgelegd kan worden.

Het antwoord op deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

Door een nieuwe verrekenmethode zouden de jaarlijkse opbrengsten uit onttrekkingen en lozingen met ingang van 2023 met € 55.000,- dalen. In de begroting 2023 was hier rekening mee gehouden. Echter is de nieuwe methode nog niet definitief vastgesteld, waardoor in 2023 de bijdragen nog via de oude methode zijn verrekend. Inclusief een hogere indexering dan begroot van € 45.000,-, bedraagt het totale voordeel € 100.000,-.

Op dit moment ligt er een ge-update versie bij een onttrekker ter beoordeling. Zolang de nieuwe afrekeningsmethode nog niet ondertekend is, zal de afrekening conform de oude methode gebeuren. Op dit moment is het verschil tussen de oude en nieuwe methode alleen de lozing van bronwater. In de nieuwe methode is de maximale vergunde hoeveelheid opgenomen als basis voor de afrekening. In de bestaande berekening is een hogere hoeveelheid opgenomen wat dus eigenlijk niet logisch is. Het verschil is ca € 15.000,- wat minder binnen zal komen in de toekomst. Een onttrekker denkt er nog wel over na om te kijken of ze de vergunde hoeveelheid

naar beneden wil brengen. In eerste instantie heeft men besloten om dat niet te doen, maar dat ligt nu toch weer op tafel. Mocht men daartoe kiezen, dan zal het bedrag dat binnen komt verder dalen, maar dat is nu nog niet aan de orde. Verder zullen de vaste kosten die een onttrekker moet betalen jaarlijks niet veranderen. Het enige verschil is dat men hoger vast bedrag aan het begin van het jaar betaald en dat de naheffing lager zal zijn. Onder aan de streep is het bedrag ongeveer hetzelfde.

Mevrouw Leenders vraagt naar de kostenstijging van chemicaliën en vraagt of de nieuwe methodiek waarbij minder chemicaliën gebruikt worden voor de vuillastbepaling nog voordelen oplevert.

De heer Kooistra noemt dat dit twee verschillende onderwerpen zijn. Enerzijds de chemicaliën die gebruikt worden op de zuivering om het proces te verbeteren die duurder zijn geworden. En anderzijds de nieuwe belastingwetgeving waarin is aangegeven over te gaan op een andere methodiek (TOC-methode in plaats van CZV) maar dit heeft niets te maken met de genoemde kostenstijging van de chemicaliën.

Mevrouw Hoving vraagt naar aanleiding van bijlage 2, punt 3 “belastingopbrengsten” wat voor boetes het hier betreft en door wie deze boetes geïnt worden.

Het antwoord op deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

Het betreft boetes voor het te laat of helemaal niet doen van aangifte door een bedrijf. Het NBK int deze.

Mevrouw Hoving vraagt waar het voordeel op gebaseerd is betreffende de COVID bemonsteringen die bij punt 9 in bijlage 2 wordt genoemd.

De heer Kooistra geeft aan dat dit komt door een overeenkomst met het Rijk. Het waterschap moet een bepaald aantal monsters analyseren tegen een afgesproken geldbedrag. Dit wordt zo efficiënt mogelijk gedaan waardoor er een bedrag is blijven staan. De bemonsteringen worden nu langzaam afgebouwd.

Mevrouw Hoving vraagt naar aanleiding van punt 12 in bijlage 2 of er op meerdere locaties problemen te verwachten zijn met de luchtleiding zoals bij RWZI Assen.

Mevrouw Eshuis noemt dat dit op meer plekken zou kunnen gebeuren.

Mevrouw Hoving noemt het voordeel van € 50.000,- op het communicatiebudget verkiezingen (bijlage 2, punt 19) en vraagt of dit budget gebruikt wordt bij een constante inzet om de werkzaamheden van het waterschap bekend te maken bij groter publiek.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat er jaarlijks een budget voor communicatie doeleinden is. Dit gedeelte was voor de communicatie met betrekking tot de verkiezingen.

De heer Kooistra vult aan dat er geen potjes gemaakt worden als er geld “over” is maar dat dit een meevaller is in de jaarrekening.

De heer De Vos vraagt wat de B-AKWA (nummer 18, bijlage 2) is.

De heer Kooistra antwoordt dat dit een oude regeling van voor 2000 is voor werk dat het waterschap uitvoert namens de provincie inzake onderhoud vaarwegen. Dit is vastgelegd in de B-AKWA overeenkomst.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- kennis te nemen van de najaarsrapportage 2023;
- De tweede begrotingswijziging 2023 vast te stellen;
- De bij de begroting 2023 geraamde onttrekking aan de algemene reserve watersysteembeheer van € 2.075.000,- te verlagen met € 504.000,-;
- € 1.200.000,- te doteren aan de bestemmingsreserve HWBP;
- Een krediet van € 76.000,- beschikbaar te stellen voor het vervangen van de windketels.

6. Begroting 2024

Mevrouw Plas constateert dat de lastenstijging mee valt. *Mevrouw Plas* vraagt of ze goed gelezen heeft dat “natuur” verdeeld is over de andere categorieën.

De heer Kooistra antwoordt dat elke categorie zijn eigen aandeel heeft. *De heer De Vos* noemt dat de hectare gronden met natuurfunctie zijn toegenomen in verband met ingediende bezwaren.

Mevrouw Plas vraagt met wie en hoe het waterschap het beleid oppakt betreffende maximale watergebruik per teelt.

Mevrouw Eshuis antwoordt dat in de planning staat dat dit in 2025 intern opgepakt wordt.

De heer Kooistra vult aan dat waterbeschikbaarheid leidend is en dat dit een van de laatste opgaves is vanuit het WBP die wordt opgepakt. Het is nog zoekende hoe dit opgepakt kan worden. Zodra er meer duidelijk is wordt dit met de portefeuillehouder opgepakt en vervolgens gaat dit naar het dagelijks en algemeen bestuur.

Mevrouw Plas vraagt of de doelen van de KRW-richtlijn behaald zijn als alle projecten/maatregelen uitgevoerd zijn.

Mevrouw Woortman antwoordt dat dit niet het geval is. In 2024 wordt er een evaluatie uitgevoerd die in het eerste deel van 2024 richting het algemeen bestuur zal gaan. Hierin zal ook een actieplan worden opgesteld om te kijken welke maatregelen er nog getroffen moeten worden om tot het doel te komen.

Mevrouw Leenders benadrukt om de partner organisaties te betrekken bij de evaluatie.

Mevrouw Woortman geeft aan dat hier naar gekeken wordt.

Mevrouw Leenders vraagt of de lozingsvergunningen actueel zijn.

De heer Kooistra geeft aan dat dit niet het geval is. Dit wordt nu versneld opgepakt.

Mevrouw Lodeizen vraagt of er incidentele metingen in het effluent plaatsvinden n.a.v. drugslozingen?

Het antwoord op deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

Indien problemen op de zuivering zijn, waarbij de verdenking is dat het gaat om een mogelijke lozing van drugsafval dan kunnen extra monsters ten behoeve van een dergelijk onderzoek worden genomen. Er vindt in die gevallen afstemming plaats tussen de beheerders van de zuiveringen (SW) en het laboratorium (BPL). In de afgelopen 5 jaar is er 2 keer een onderzoek geweest op de RWZI's. In oppervlaktewater in de afgelopen 5 jaar gemiddeld 1x per jaar.
--

Daarnaast wordt er in het kader van de Nationale rioolwater surveillance, waar ook de COVID bemonsteringen onder vallen, in november 2023 gestart met een landelijke pilot drugsgebruik op een aantal selecteerde RWZI's verspreid door het land. In het gebied van Hunze en Aa's wordt niet bemonsterd. In het gebied van Noorderzijvest alleen de zuivering Garmerwolde. Ons laboratorium voert de bemonsteringen voor Garmerwolde uit.

Mevrouw Beuling kan zich voorstellen dat door de prijsstijgingen het investeringsbudget van € 17 miljoen ook omhoog gaat.

De heer Kooistra antwoordt dat in het dagelijks bestuur gesproken wordt over "ambitie versus realisatiepotentieel" en hier mogelijk in de Meerjarenraming op teruggekomen wordt.

Mevrouw Beuling noemt dat naar aanleiding van de KRW doelen er een landelijk discussie is dat gegevens omtrent het eerder beschikbaar hebben van de resultaten van de ondernomen acties effect hebben op de KRW doelen en vraagt hoe het waterschap hier in staat. De discussie is binnen het waterschap niet bekend.

Mevrouw Beuling mist de inzet in de PPLG processen. Hoe actief kijken we hiernaar.

Mevrouw Woortman geeft aan dat het proces in Drenthe nog niet loopt zoals gehoopt. Vanuit de Drentse waterschappen is een brief gestuurd naar de provincie. Hier is nog geen reactie op geweest. De inzet van de waterschappen is er zeker maar het gevoel heerst dat de waterschappen niet gehoord worden.

Mevrouw Eshuis noemt dat er in Groningen intensief is meegepraat. Ook hier is het waterschap niet tevreden over de rol zoals die toebedeeld is. Er wordt samen met waterschap Noorderzijvest opgetrokken in deze.

De heer Kooistra vult aan dat een landelijke conclusie is dat de provincies meer over de provinciegrenzen heen moet kijken.

De heer De Vos vraagt naar de strategische kustvisie.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat de visie op hoofdlijnen klaar is en dat deze in de vergadering van 14 december in het algemeen bestuur wordt behandeld en vooraf in een informerende bijeenkomst wordt toegelicht.

De heer De Vos vraagt naar aanleiding van 7.7.3. hoe dit te zien in discussie met betrekking tot PPLG, DPLG en de landbouwtransitie. Heeft het waterschap hier nog een eigen traject of is het waterschap onderdeel bij andere stakeholders?

De heer Kooistra noemt dat dit DAW projecten zijn samen met de collectieven. Hier wordt met een aantal deelnemers gekeken naar de bedrijfsvoering en financiële aspecten. Ook de provincie maakt onderdeel uit van de collectieven.

De heer De Vos haalt punt 7.10.1 aan waarin de toxiciteit genoemd wordt en vraagt of dit een conflict oplevert met het coalitieakkoord waarin vooralsnog geen actie wordt ondernomen voor het verwijderen van medicijnresten.

Mevrouw Woortman antwoordt dat dit meegenomen wordt in de evaluatie en het waterschap loopt hier niet voorop.

De heer De Vos noemt punt 9.4.4. waarbij bewustwording van het watergebruik wordt genoemd. In 2023 en 2024 worden dezelfde teksten gebruikt.

De heer Kooistra geeft aan dat het hier de communicatie betreft omtrent de invasieve exoten en het betreft niet de bewustwording van het watergebruik zoals de titel doet denken.

De heer De Vos noemt het budget bij 9.15 en vraagt of dit het budget is om de dijken te beschermen tegen graafschade door bevers.

De heer Kooistra bevestigt dat het gaat om direct te nemen veiligheidsmaatregelen.

De commissie heeft behoefte aan extra informatie als het gaat om: grondwateronttrekkingen, veenoxidatie en hoe om te gaan met vergunningen, lozingen e.d. Dit wordt door de voorzitter meegenomen naar de agendacommissie.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. De begroting 2024 vast te stellen;
2. C-kredieten beschikbaar te stellen voor € 10.167.000.-;
3. Een mandaat met betrekking tot treasury verstrekken aan het dagelijks bestuur met betrekking tot de voorziene transacties zoals opgenomen in de begroting onder hoofdstuk 3 J. financiering.

7. Rondvraag

Mevrouw Plas noemt het nieuwsbericht van 19 oktober waarin wordt aangegeven dat de energie coöperatie Veelerveen is afgehaakt bij het project omtrent de zonnedaken in Veelerveen en vraagt of dit nog invloed heeft voor het waterschap.

De heer Kooistra geeft aan dat dit niet het geval is en los staat van de eigen opgaven.

8. Sluiting

De heer De Vos bedankt een ieder voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering.

Ongewijzigd vastgesteld op 29 november 2023

Jelmer Kooistra
secretaris

Johnny de Vos
voorzitter